Cena za egzemplarz 15 groszy.
Cena za egzemplarz 15 groszy.

GÓRNOŚLĄZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GÓRNOŚLĄZAK wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie 3.— zł.

Przez lud — dla ludu!
Redakcja i Administracja: Katowice, św. Stanisława 4
Telefon 1414 i 156 — P. K. O. Katowice 304 540

ZA OGŁOSZENIA płaci się 20 gr za wiersz milim. Wiersz reklamowy 70 gr. Na pierwszej stronie 80 groszy

Nr. 65 | Katowice, piątek 18-go marca 1932 r. | Rok 31

W rocznicę plebiscytu.

Z okazji przypadającej w niedzielę 11-ej rocznicy plebiscytu przytaczamy poniżej artykuł śp. ks. Radziejewskiego, drukowany w okresie przedplebiscytowym. Na tle tego artykułu poznamy, czem plebiscyt był dla Polaków i ich swobodnego rozwoju kulturalnego i narodowego.

„Naród polski — to naród męczeński. Jak poganie, mianowicie cesarze pogańscy, prześladowali, dręczyli, zabijali chrześcijan, aby się zaparli wiary, aby im poddali swe serca, wolę, tak Niemcy i Moskale, a na ich czele, prześladowali Polaków za wiarę i narodowość, aby się stali lutrami, i schizmatykami rosyjskimi, aby się zaparli polskości i stali się Niemcami i schizmatykami rosyjskimi. Zabierano Polakom majątki, wytaczano procesy i więziono, zabijano ich przez wojsko albo przez katów, wywożono na Sybir, bito, dręczono, do urzędów nie przypuszczano, dzieci w języku obcym uczono, przed sądem i na urzędach swego języka Polacy nie mieli. Przez więcej jak sto lat Polaków miljony zostało zabitych, więcej niż w jakiej wojnie, drugie tyle, a może więcej, zmarniało na Sybirze i we więzieniach. Tr.. morza krwi i łez, wytoczyli z Polaków Moskale w Rosji, Niemcy w Prusach i Austrji. Co Polacy od tych wrogów na duszy i ciele wycierpieli, to tylko sam Bóg porachować i ocenić może!

Najmniej jeszcze ucierpieli Polacy na Śląsku. Niemczono ich, lecz nie prześladowano tak srogo, bo sami się po części poddawali, bo nie bronili się tak ostro, bo nie byli świadomi, co to znaczy narodowość, co to znaczy być Polakiem — że Bóg ich stworzył Polakami.

Teraz przyszła kolej i na Polaków na Śląsku. Dopuścił Bóg na nich chrzest krwi za Polskę i ich Niemcy nie oszczędzili. Polacy na Śląsku stali się męczennikami tak jak inni Polacy. Męczeństwo za Polskę połączy sercem i duchem Polaków na Śląsku z resztą Polaków. Ślązacy mało znali innych Polaków, a inni Polacy mało znali Ślązaków. Niemcy i Moskale pociągnęli granice na polskiej ziemi, aby braci rozłączyć i aby każdą kupkę osobno prędzej i łatwiej pożreć, jako wilki rozpraszają trzodę owiec, aby łatwiej dać sobie radę z niemi. Teraz Ślązacy wyciągają ręce do braci Polaków, a wszyscy Polacy sercem, krwią i mieniem są na pomoc. Teraz wszyscy wiedzą o Ślązakach i dowiadują się o nich. Teraz Ślązacy i inni Polacy są sobie braćmi na zawsze. Niemcy, zamiast rozłączyć Polaków, pobratali ich. Bóg, odbierając im rozum, użył ich jako narzędzie do złączenia narodu polskiego.

Niemcy niemczyli Polaków śląskich, póki to czynili zdradą, nainową, kłamstwem. Teraz, kiedy używają gwałtu, sami Ślązakom otwierają oczy, sami ich oć siebie odpychają. Dziś się Ślązacy wyleczyli z wiary w Niemców jako mądrych i dobrych. Dziś widzą, że pomiędzy naturą niemiecką a polską jest taka różnica, jak pomiędzy wodą a ogniem.

Bóg nie mógł lepszego lekarstwa użyć przeciw niemczeniu. Dziwne są drogi Boskie. **Ks. Radziejewski.**

*

20 marca 1921 r. lud śląski swą niezłomną wolą zadecydował nieodwołalnie o przynależności tej uświęconej tradycją i morzem przelanej krwi bohaterów Ziemicy do Macierzy Polskiej. Zwartą ławą poszliśmy do urn, by stoczyć ostatni i zwycięski bój o wolność i sprawiedliwość. Zwyciężyliśmy! Mocarny duch ludu naszego starł potęgę — zdawało się — niezwalczoną tyrana pruskiego.

Niezapomniane to chwile były, kiedy polskie społeczeństwo na Śląsku nie zwaśnione i rozdarte kłótniami partyjnemi, nie znając co prawica, lewica czy inne jakieś ugrupowanie — głosowało za Polską i w jej służbę się oddało. oddało.

Przytoczyliśmy na wstępie artykuł ś. p. ks. Radziejewskiego, drukowany w 1919 r., a więc w okresie, kiedy but pruski przemierzał jeszcze tę świętą ziemię i na każdym kroku tropił budzący się i rwący do wolności lud. Uczyniliśmy tak, by przypomnieć w rocznicę plebiscytu słowami niestrudzonego bojownika o polskość — ks. Radziejewskiego gehennę Polaków pod srożącym się knutem pruskim.

Rychło jednak zapomniano o tem, kiedy zdobyliśmy krwią ofiarną i cierpieniem wolność, państwo i własny rząd. Znaleźli się ludzie, którzy wespół z Niemcami sieją nienawiść do własnego państwa i rządu, wygrywają nutę separatyzmu, ślepą swawolą podkopują dzieło, stworzone wieloletnim wysiłkiem mężów tego pokroju co Karol Miarka, ks. Radziejewski i te tysiące bezimiennych bohaterów, które z bronią w ręku walcząc, wrócili Ojczyźnie Śląsk na wieczne czasy.

W Prusach szykuje się nagonka przeciw Polakom

przy udziale władz niemieckich.

Katowice. Ludność polska pod zaborem pruskim zaniepokojona jest wiadomościami, które przedostają się do jej wiadomości, że na terenie Warmji i Prus Wschodnich przygotowuje się na okres Zielonych Świąt olbrzymia demonstracja hakatystyczna, skierowana przeciw Traktatowi Wersalskiemu i przeciw Polsce. Nowa ta na olbrzymią skalę zakrojona odwetowa demonstracja, która, jak tyle poprzednich, miała być przez Niemców wyzyskana jako rzekomy samorzutny odruch ludności, **przygotowywana jest nie tylko za wiedzą, ale właśnie z polecenia władz niemieckich i urządzana jest przy poparciu całego urzędowego aparatu administracyjnego Niemiec!!!**

Że pogłoski te nie są gołosłowne, świadczą o tem dokumenty urzędowe. Pierwszym dokumentem — to poufny okólnik landrata pruskiego w Elbing (Elbląg na Warmji), wysłany do poszczególnych starostw, urzędów i rozmaitych instytucyj w całych Niemczech. Okólnik ten z marca b. r., pisany na urzędowym formularzu podpisany: „Cichorius Landrat", z uwagą: „eigenhändig" (do rąk własnych), zawiera apel i instrukcję, w jakim celu i w jaki sposób należy urządzić masowy zlot Niemców z całej Rzeszy do miast Prus Wschodnich na okres Zielonych Świąt, który to zlot główną swą uroczystość odbędzie w Elblągu, a 20 maja ma zakończyć się ... w Gdańsku.

W okólniku swym pisze p. landrat Cichorius wyraźnie, że zlot ma na celu m. in.: „oświadczenie wierności dla niemieckiego Wschodu, a mianowicie dla tej części Ostmark'u, która na skutek traktatu pokojowego w Wersalu szczególnie cierpi, dla pogranicznych części zachodniopruskich Rzeszy, które nie tylko na skutek odcięcia przez korytarz szczególnie cierpią gospodarczo, lecz co więcej narażone są na chciwe (?) wyciąganie rąk Polaków (!?) mimo druzgocącego dla Polski wyniku plebiscytu".

Judząc w tak jaskrawy sposób przeciw Traktatowi Wersalskiemu i przeciw Polsce p. landrat Cichorius wyraża w okólniku pewność, że na zapowiedzianym zlocie nie braknie żadnego Niemca z Rzeszy, oraz oświadcza, że uczestnicy zlotu **„na miejscu przekonają się o szaleństwie (!?) przeprowadzonej granicy między Polską a Prusami Wschodniemi".**

Program zapowiedzianego zlotu przeciwpolskiego podpisany jest oprócz landrata Cichoriusa przez drugiego urzędnika, a mianowicie „Landesgerichtsrata" Piglosiewicza. Najbardziej charakterystycznem w całej tej sprawie jest to, że hecę antypolską organizują przedstawiciele władz pruskich przy pomocy organów administracyjnych.

Otóż okazuje się, że źródłem inspiracji i motorem organizacyjnym tych podburzających demonstracyj, utrzymujących ludność niemiecką w wiecznem naprężeniu i wychowującą w nastrojach zemsty i odwetu są właśnie urzędowe czynniki niemieckie, które dzięki szczęśliwemu zbiegowi okoliczności odsłoniły przed całym światem właściwe oblicze „rewizyjnej" akcji Niemiec i jej istotne, urzędowe kulisy.

Irlandja żąda od Anglji zwrotu 30 miljonów funtów szterlingów.

Dublin. Irlandzki premjer, de Valera udzielił dziennikarzom wywiadu, w którym poruszył szereg ważnych zagadnień politycznych. Stwierdził on jeszcze raz, że pierwszym aktem rządu będzie **zniesienie** na jednem z najbliższych posiedzeń parlamentu **przysięgi na wierność królowi angielskiemu.** Nie będzie to złamaniem traktatu irlandzko-angielskiego, traktat ten nie zawiera obowiązku składania przysięgi, lecz podaje tylko treść przysięgi.

Roczne odszkodowania dla Anglji nie tylko nie będą przez Irlandję płacone, lecz rząd de Valery zamierza zażądać od Anglji zwrotu wpłaconych już sum w wysokości 30 miljonów funtów.

Wkońcu de Valera wypowiedział się za zniesieniem nienaturalnej granicy między wolnem państwem irlandzkiem i Irlandją północną (Ulster).

Co do polityki celnej, to Irlandja gotowa jest przeprowadzić rokowania w sprawie zawarcia układów handlowych międzyimperjalnych, dających wzajemne przywileje oraz z innemi państwami na zasadzie klauzuli największego uprzywilejowania.

Kreuger zapoczątkował tragiczny łańcuch śmierci.

Tallin. W Weissenstein w Estonji **popełnił samobójstwo przez powieszenie się p. Margus,** dyrektor fabryki zapałek, należącej do koncernu Kreugera. Margus, który sam był poprzednio właścicielem zarządzanej obecnie fabryki, prowadził liczne przedsiębiorstwa. Kiedy po samobójstwie Kreugera dowiedział się o cofnięciu mu kredytów i obcięciu jego poborów o 66 proc., popadł w trudności finansowe, co go skłoniło do samobójstwa

Sztokholm. Wielkie wrażenie wywołało tu **samobójstwo przemysłowca szwedzkiego Lorenzena.** Lorenzen cały swój majątek ulokował w walorach Kreugera. Olbrzymie straty, poniesione wskutek śmierci Kreugera, popchnęły go do samobójstwa.

W jednym z parków sztokholmskich **znaleziono zwłoki pewnego buchaltera, który otruł się również z powodu strat, poniesionych na akcjach Kreugera.**

Według doniesień z Nowego Jorku, również znana aktorka filmowa, **Greta Garbo, padła ofiarą katastrofy koncernu kreugerowskiego.** Dzienniki amerykańskie twierdzą, że **straciła ona cały swój majątek.** W kołach przyjaciół Grety Garbo wiadomość tę dementują, podając, iż ulokowała ona w akcjach przedsiębiorstwa tylko część swego majątku.

Uroczystość ku czci pierwszego Marszałka Polski.

Obywatelski komitet obchodu imienin pierwszego marszałka Polski Józefa Piłsudskiego wydał następującą odezwę:

Obywatele! W dniu 19 marca szerokie rzesze obywateli złożą hołd pierwszemu marszałkowi Polski Józefowi Piłsudskiemu, wielkiemu budowniczemu Niepodległej Polski, twórcy armji i wodzowi Narodu.

Czasy dzisiejsze jednak — ciężkiemi chmurami niepewności przesłoniły horyzont Europy i reszty świata:

Gdy kryzys rozbrojeniowy i rzesze bezrobotnych wołają wielkim głosem miljonów o pokój i chleb, — gdy wysiłki wszystkich rządów — świata skierowane są dla odwrócenia klęsk, grożących ludzkości.

Całe społeczeństwo polskie stanie ramię przy ramieniu przy tym, co w chwilach trwogi i potrzeby okazał się opoką niewzruszoną, co silną swą dłonią nawę państwa polskiego do cichych brzegów niezawisłości i pokoju doprowadzić zdołał, ofiarując mu trud swych ramion i wysiłek swej myśli.

Wielki budowniczy Polski utrwali swe dzieło, **jeżeli mu wszyscy zgodnie w tej pracy dopomogą.**

I Śląsk wyrosły z czynu zbrojnego swych najlepszych synów — który jak ów pierwszy żołnierz Polski jako ostatni powstaniec porwał się do walki o wolność i — zwyciężył.

Ten Śląsk, co najsilniej odczuwa ciężar dni dzisiejszych — staje z innymi do zbożnego dzieła, oddając w ten sposób hołd marszałkowi w tem silnem przekonaniu, że błogosławione skutki jego ofiarnego czynu spłyną wkrótce na cały — lud śląski.

Dzień 19 marca niech się stanie dniem wielkiej nadziei w genjusz Polski, ucieleśniony w pierwszym marszałku Polski!

Program obchodu imienin Marsz. Józefa Piłsudskiego.

W Katowicach w dn. 18, 19 i 20 marca.

Obywatelski komitet wojewódzki obchodu imienin marszałka Józefa Piłsudskiego, pod protektoratem honorowym wojewody śląskiego p. dr. Michała Grażyńskiego i dowódcy dywizji śląskiej generała brygady dr. Józefa Zająca, ustalił na swem posiedzeniu organizacyjnem następujący program obchodu w dniach 18, 19 i 20 marca:

Piątek, dnia 18 marca 1932 r.

O godz. 19 capstrzyk, w którym wezmą udział oddziały wojska, policji i straży granicznej oraz organizacje półwojskowe i zawodowe. Oddziały rozdzielone będą na cztery grupy i prowadzone przez orkiestry: wojskową, policyjną, kolejową i pocztową obejdą miasto. Po capstrzyku odbędzie się na rynku w Katowicach biwak i koncert wymienionych 4 orkiestr.

Sobota, dnia 19 marca 1932 r.

Godzina 11. Wojewoda śląski p. dr. Michał Grażyński odbierze sztafety Związku Strzeleckiego z życzeniami dla marszałka Piłsudskiego. Uroczystość odbędzie się przed gmachem wojewódzkim w Katowicach.

Godzina 11.30. We wszystkich szkołach województwa śląskiego odbędą się uroczyste poranki szkolne.

Godzina 19.30. Galowe przedstawienie w Teatrze Polskim w Katowicach: „Damy i Huzary“ w wykonaniu artystów Teatru Polskiego.

Niedziela, dnia 20 marca 1932 r.

Godzina 8.30. Zbiórka koło Kościoła garnizonowego w Katowicach.

Godzina 9. **Nabożeństwo i kazanie w tymże kościele.**

Godzina 10. Pochód ulicami Andrzeja, Mikołowską, Placem Wolności i 3 Maja; defilada u wylotu ulicy Wawelskiej oraz odsłonięcie tablicy pamiątkowej ufundowanej przez P. W. i W. F. na dworcu w Katowicach.

Godzina 12. Popularna akademja w Teatrze Polskim, na którą jest wstęp bezpłatny.

Po południu akademje popularne w świetlicach i lokalach związkowych.

Polskie Radio **w Katowicach** urządza od dnia 14 do 20 marca cykl odczytów z literatury legjonowej. Wojewódzki komitet obchodu przygotował specjalne nalepki imieninowe, które nabyć można w sekretarjacie komitetu, Katowic, Mielęckiego 8, II piętro, w podwórzu za cenę 10 groszy od sztuki.

Drugi miljarder popełnia samobójstwo.

Nie przebrzmiały jeszcze odgłosy samobójczej śmierci przemysłowca Kreugera, kiedy znów nadchodzą z Ameryki wiadomości o śmierci Jerzego K. Eastmana, wynalazcy aparatów fotograficznych „Kodak“. Eastman złożony długotrwałą chrobą, strzałem w pierś wziął rozbrat z życiem w wieku 77 lat. Pozostawił po sobie olbrzymi majątek wartości 4 i pół miljarda złotych.

Komisarz demobilizacyjny nie godzi się na zwolnienia robotników.

Katowice. W czwartek, dnia 17 bm. odbyła się u komisarza demobilizacyjnego konferencja w sprawie zwolnienia z kopalń: **Gothard** 300, **Pawła** 200 i **Knurów** 550 robotników. Po wywodach obu interesowanych stron komisarz odroczył konferencję do czasu zbadania stanu rzeczy na miejscu. (l)

Zamknięcie kopalni „Szarlota“.

Katowice. W dniu 17 marca kopalnia „Szarlota“ w Rydułtowach wypowiedziała pracę reszcie załogi w liczbie 1.200 robotników. Na kopalni zostaną tylko zatrudnieni robotnicy do obserwacji. Charakterystycznem jest, że dyrektor tejże kopalni, p. Szymański, przechodzi na takie same stanowisko na kopalnię Emma. P. dyr. **Szymański,** jak nam donoszą, **naśmiewa się z robotników, a o władzach twierdzi, że nie potrafiły przeciwstawić się zwolnieniom i zamknięciu kopalni, wprowadzając tem samem wzburzenie wśród robotników.** (l)

Rokowania handlowe z Łotwą i Estonją.

Warszawa. Do Rygi przybyła polska delegacja do rokowań handlowych z Łotwą. **Prasa łotewska powitała bardzo przychylnie przybycie delegacji.**

Po zakończeniu rokowań w Rydze, delegaci polscy udadzą się do Tallinu dla przeprowadzenia analogicznych **rokowań.**

Wyrok śmierci wywołał rozruchy w Peru.

Nowy Jork. W Limie sąd przysięgłych ogłosił wyrok na sprawców zamachu na prezydenta republiki. **Główny winowajca 19-letni Jose Melgar i jego wspólnik zostali skazani na śmierć, trzeci oskarżony na 20 lat więzienia.** Ogłoszenie wyroku stało się hasłem do burzliwych demonstracyj w Limie i innych miastach Peru. Dokonano licznych aresztowań.

Zw. państw naddunajskich jest ciosem w skryte plany pruskie

Paryż. Korespondenci wielkich dzienników paryskich donoszą z Genewy o wysiłkach premjera Tardieu stworzenia Federacji Naddunajskiej. **Przeciwko projektowi występują otwarcie przedstawiciele Włoch i Rzeszy Niemieckiej,** co wielce utrudnia prace w tym kierunku.

Pertinax pełen jest jednak optymizmu i twierdzi, iż mimo wielkich trudności **starania premjera Tardieu będą uwieńczone powodzeniem.** Wielka Brytanja jest już rzekomo przychylnie usposobiona dla projetku, Włochy prędzej czy później będą musiały ustąpić, jedynie z Niemcami wypadnie dłużej pertraktować.

Rząd niemiecki jest zdania, iż **Federacja Naddunajska zada cios śmiertelny anschlussowi.** Jednakże, według Pertinaxa, Niemcy zrozumieją wkońcu, że katastrofa finansowa Austrji odbiłaby się fatalnie na sytuacji gospodarczej Rzeszy niemieckiej. Z drugiej znów strony **Francja nigdy nie udzieli kredytów Austrji, o ile ta będzie zdradzała dążenie do anschlussu.**

Dzienniki podkreślają fakt, że Tardieu, który w czwartek zamierzał wrócić do Paryża, odłożył wyjazd do niedzieli. Według przypuszczeń korespondentów, zwołanie konferencji międzynarodowej w sprawie unji państw naddunajskich nie nastąpi wcześniej, niż w dniu 11-go kwietnia.

Książę i żebrak

POWIEŚĆ.

27) (Ciąg dalszy.)

— Tak więc — rozważał dalej Miles — zostałem rycerzem w państwie snów i cieniów. Szczególne stanowisko dla tak prozaicznej natury, jak ja jestem! Niech mnie Bóg zachowa jednak, bym się wyśmiewał z biedaka, który to wszystko uważa za prawdę. Dziwnie zajmujące są przytem te objawy pełnego dobroci, wspaniałomyślnego ducha, które tak są u niego wyraźne. No, spodziewam się, że przy obcych nie będzie mi dawał mego nowego tytułu, który nie bardzo się godzi z dotychczasowymi moimi losy i obecną biedą. Lecz mniejsza o to! Niech mnie nazywa jak sam chce, jeśli on zadowolony, to i ja także.

Książę znika.

Obydwaj towarzysze czuli się zmęczeni. Sen kleił im powieki.

— Zdejm ze mnie te łachmany — rzekł król, wskazując na swą odzież.

Hendon posłusznym był w milczeniu. Ułożył chłopca w swe łóżko i okrył starannie. Potem oglądał się po pokoju, zapytując się w duchu:

— Znowu zajął moje łóżko, a cóż ja z sobą zrobię?

Młody król spostrzegł prawdopodobnie jego zakłopotanie i położył mu koniec. Śpiącym głosem rzekł:

— Ty się połóż przed drzwiami, aby je strzedz. — Poczem zapadł w sen głęboki, bez marzeń, który mu pozwolił zapomnieć o wszystkich cierpieniach.

— Kochany dzieciak! — szepnął Hendon — szkoda, że się w istocie nie urodził na tronie, gdyż wybornie umie grać rolę króla. — Wyciągnął się pod drzwiami i rzekł znowu do siebie, zadowolony: — Podczas siedmiu lat więzienia o wiele gorzej sypiałem. Uskarżać się teraz byłoby niewdzięcznością względem Boga.

Dzień już szarzał, gdy usnął. Koło południa wstał, podniósł ostrożnie kołdrę, pod którą chłopiec spał i wziął mu miarę tasiemką. Zaledwie dokończył, król się zbudził, uskarżając się na zimno i zapytując go, co on robi właściwie.

— Już skończyłem, miłościwy panie. — zapewnił Hendon. — Muszę teraz wyjść coś załatwić, ale wkrótce wrócę. Śpij dalej, panie mój, potrzebujesz snu. Pozwól się nakryć lepiej, tak, teraz ci będzie cieplej.

Nim dokończył tych słów, młodziutki król już spał znowu głęboko. Po cichu wysunął się Miles z pokoju i powrócił również cicho w godzinę później. Przyniósł z sobą całkowite dla chłopca ubranie, nie zupełnie nowe, ale z trwałej, ciepłej materji i dobrze jeszcze zachowane. Oglądając uważnie swe kupno, mówił znowu do siebie, widocznie przyzwyczajony do tego samotnością długiego więzienia.

— Z pełnym workiem byłbym dostał coś lepszego: ale w nim mało co jest, trzeba się więc do tego zastosować. On się rusza, zdaje mi się. Nie trzeba głośno mówić. Biedny chłopak, taki wysilony, a my mamy długą przed sobą drogę, niech się wyśpi. Ta odzież jeszcze jest przyzwoita, prawda, że tu i owdzie trzeba będzie coś poprawić, parę ściegów się przyda. Obuwie jest jeszcze mocne i utrzyma jego małe nóżk sucho i ciepło: może mu będzie niewygodne, prawdopodobnie boso musiał dotychczas chodzić. Gdyby to chleb był tak tani jak nici; za grosz dostałem ich więcej, niż przez rok będę potrzebował i tę piękną, grubą igłę dostałem w dodatku... Gdybym tylko mógł ją nawlec. Do licha z tą robotą!

W istocie nawleczenie igły trudnem okazało się zadaniem, zwłaszcza, iż trzymał ją końcem do góry, a uszkiem na dół. Ale Hendon był wytrwały, przypomniał sobie, iż nawlekał i szył, będąc żołnierzem i zwyciężył wreszcie cierpliwością. Wziął odzież w ręce i począł naprawiać.

Znowu półgłosem mówił do siebie.

Lodix najlepsza pasta do obuwia

— Rachunek u gospodarza już zapłaciłem wraz z dzisiejszem śniadaniem i zostało mi tyle pieniędzy, że mogę kupić dwa osły i pokryć konieczne w drodze wydatki, nim za dwa lub trzy dni staniemy w krainie dostatku, w Hendon-Hall.

— Ona kochała mię — począł nucić. — Boże mój! znowu igłą ukłułem się głęboko pod paznokieć. No, mniejsza o to... nie jest to dla mnie nic nowego, ale i nic przyjemnego. Niedługo już skończy się ta moja praca i bieda... Jakież ogromne porobiłem ściegi! — Podniósł odzież w górę i przypatrywał jej się, podziwiając swe dzieło. — Doprawdy, przy takich pięknych i okazałych ściegach, drobne krawieckie wyglądają nędznie i pospolicie. Już teraz skończyłem, pyszna moja robota i bardzo prędko dokonałem jej. Teraz muszę go zbudzić, ubrać, umyć, nakarmić i pójść z nim do Southwarku, do oberży... Pozwoli pan mój miłościwy! Niech słyszy, muszę się dotknąć jego poświęconej osoby. Hola, co to jest? (C. d. n.)

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Kronika bieżąca

Piątek
18
marca

Uroczystość 7 Boleści N. M. P.
Św. Cyryla, biskupa jerozolimsk. † 386.
Gabrjela archanioła
Słow.: **Boguchwał.**

Jutro, sobota, 19 marca: Św. Józefa, oblubieńca N. M. P.

	Wschód	Zachód
Słońca	o godz. 5.52,	o godz. 17.53
Księżyca	o godz. 12.27,	o godz. 4.23

Z historji śląskiej.

18 marca. 1428. Husyci w Nysie. Dwa tysiące Ślązaków padło ich ofiarą, a miasto spłonęło. — **1623.** Cesarz Rudolf II. dał w zastaw posiadłości **Bytom i Bogumin** Łazarzowi Henkel Donnersmarck, obiecane już w roku 1606. W roku 1632 przeszły na jego własność. — **1743.** Szlachta śląska, protestancka, — składała hołd przed generałem Marwitzem nowemu królowi, Fryderykowi Wielkiemu. — **1817. W Pyskowicach** rozpoczęto budowę nowej szkoły. — **1882.** Książęco - biskup delegat i prob. przy kościele św. Jadwigi **dr. Robert Herzog,** został zamianowany biskupem wrocławskim. — **1923.** Poświęcenie „Sierocińca" imienia dr. A. Mielęckiego **w Katowicach** przy ulicy Plebiscytowej 46. Poświęcenia dokonał twórca tego dzieła, ksiądz Jarczyk.

W roku: 1642. Szwedzi ponownie rzucają się na Śląsk. — **1642.** Czwarty pożar **miasta Koźla,** spowodowany przez Szwedów. — **1642.** Szwedzi zajęli **miasto Opole** i utrzymują się w niem do roku 1644. — **1642.** W połowie maja wpadli Szwedzi do **Tarn. Gór** i znęcali się okrutnie nad katolikami tak, że ks. proboszcz Wojciech Terlegowicz musiał opuścić miasto. Po odejściu proboszcza, dojeżdżali okoliczni księża. — **1642.** Szwedzi zajęli **zamek raciborski.** — **1643.** Szwedzi powoli opuszczają Śląsk. **1643.** Szwedzi po drodze powtórnie ograbili miasto **Tarnowskie Góry** i jeszcze grozili ogniem i mieczem. Dużo mieszkańców schroniło się do Polski.

— **Zarządzenia władz na wypadek powodzi wiosennej.** Znaczne opady śnieżne w okresie zimowym, oraz długotrwałe mrozy stwarzają możliwość powodzi na niektórych rzekach, o ile nastąpi raptowne podniesienie się temperatury. Obawę groźnych wylewów potęguje również fakt zamarznięcia większości rzek na całej ich długości. W chwili ruszenia lodów, na rzekach tych powstać mogą poważniejsze zatory, zagrażające wylewem niżej położonym terenom.

W związku z tem ministerstwo spraw wewnętrznych wydało wojewodom zarządzenie, w którem poleca ścisłe wykonanie instrukcyj, wydanych na wypadek powodzi w roku ubiegłym. Ministerstwo poleca wojewodom dopilnować, aby wszelkie przygotowania do akcji ratunkowej zarządzone zostały we właściwym czasie, oraz aby zawczasu uzgodniono zasady współpracy między instytucjami społecznemi, magistratami, dyrekcjami dróg wodnych itd. (w)

— **Czas pracy w przedsiębiorstwach przewozowych.** Minister pracy i opieki społecznej w porozumieniu z ministrem przemysłu i handlu wydał rozporządzenie w sprawie czasu pracy osób, zatrudnionych w przemyśle przewozowym. Przepisy te dotyczą woźniców ciężarowych pojazdów konnych i ich pomocników, kierowców samochodów ciężarowych i ich pomocników, kierowców autobusów, ich pomocników i konduktorów, oraz osób. zatrudnionych w przedsiębiorstwach przewozowych przy ładowaniu i ekspedycji towarów.

Na zasadzie rozporządzenia, czas pracy w przedsiębiorstwach przewozowych nie może przekraczać 10-ciu godzin na dobę i 598 godzin w okresie 13 tygodniowym. Po przepracowaniu określonej liczby godzin na dobę, pracownik otrzymać musi przynajmniej 10 godzin ciągłego odpoczynku. (w)

Z Cieszyńskiego.

Szkolnictwo w Cieszynie.

Cieszyn. Nasz stary gród Piastowy słynie już oddawna jako miasto szkolne, gdyż posiada szeroko rozbudowane szkolnictwo. I tak ma tu swą siedzibę jedna akademja: Państw. Wyższa Szkoła Gospodarstwa Wiejskiego (dyrektor dr Rylski), dalej cztery średnie zakłady naukowe, mianowicie: Państw. Gimnazjum Klasyczne im. A. Osuchowskiego (kier. prof. Bogocz), Państw. Gimnazjum Mat.-Przyrodnicze (dyr. Grycz), Państwowe Seminarjum Naucz. Żeńskie (kier. prof. Cienciała) i Państw. Szkoła Handlowa 4-klasowa (dyr. Fabiańczyk), oraz jedna szkoła zawodowa: Państw. Szkoła dla Leśniczych (kier. inż. Tomaszewski). Szkolnictwo wydziałowe i powszechne przedstawia się następująco: Szkoła Ćwiczeń przy Sem. Żeńskiem (kier. Szewczyk), Szkoła Wydziałowa Męska im. Stan. Hassewicza (dyr. Wilczek, 209 uczni), Szkoła Wydziałowa Żeńska im. M. Konopnickiej (kier. Wałaski, 159 uczenic), Szkoła Powszechna Mieszana im. A. Mickiewicza (kier. Gawlas, 135 uczni i 142 uczenic), Szkoła Powszechna Męska im. St. Konarskiego (kier. Heczko, 420 uczniów), Szkoła Powszechna Żeńska im. Król. Jadwigi (kier. Wałaski, 242 uczenic), Szkoła Powszechna Koedukacyjna z językiem wykładowym niemieckim 4-klasowa (kier. Zachel, 99 uczni i 76 uczenic). Nadto istnieje Powszechna Szkoła Dokształcająca Zawodowa (kier. Fukała), a SS. Boromeuszki utrzymują (prywatne): Polską Szkołę Powszechną, Wydziałową i Kurs Dokształcający, oraz Niemiecką Szkołę Powszechną, Wydziałową, Dokształcającą i Gospodarczą. Oprócz tego w Bobrku, przyłączonym uchwałą Sejmu Śląskiego z dnia 24 lutego br. do miasta Cieszyna, znajduje się Państw. Seminarjum Naucz. Męskie im. Pawła Stalmacha (dyrektor Sznapka) i Szkoła Ćwiczeń (kier. Wojnar). Ogólna liczba studentów i uczni obojga płci (także zamiejscowych) wynosi okrągło 3500, a więc cyfrę wcale pokaźną jak na nasz przepołowiony granicą Cieszyn-Bobrek.

Niezmiernie ciekawy wykład St. Jarosza o Alasce.

Cieszyn. Znany podróżnik i mówca Stefan Jarosz, którego wykłady cieszyły się olbrzymiem powodzeniem, wygłosi staraniem Państwowej Rady Ochr. Przyrody w poniedziałek, dnia 21 b. m. o godz. 6 wieczorem w sali Kina Miejskiego wykład p. t. „W tundrach i lodowcach Alaski". Opowiadania p. Jarosza, tryskające humorem i życiem wszystkich potrafią zainteresować. Należy się więc spodziewać, że wykład ten ściągnie licznych słuchaczy, pragnących zobaczyć 200 wspaniałych przeźroczy z życia dalekiej północy. Bilety wcześinej do nabycia u p. Adamusa, ul. Głęboka.

Samobójstwo.

Dolne Kozakowice w Cieszyńskiem. Dnia 15 bm. wystrzałem z rewolweru pozbawiła się życia właścicielka składu kolonjalnego Helena Polokowa. Ustalono, iż denatka przed rokiem z braku gotówki i ogólnego zadłużenia zlikwidowała skład, co było powodem do targnięcia się na własne życie. (p

Zebranie poselskie.

Z Mnisztwa. W niedzielę, dnia 20 marca br. o godz. 4 popołudniu odbędzie się tutaj w szkole zgromadzenie ludowe Związku Śl. Katolików. Referat wygłosi p. poseł Halfar. Uprasza się o liczny udział członków i sympatyków.

Wieczorek patrjotyczno - religijny.

Jaworze. Zw. Śl. Katolików w Jaworzu urządza w Niedzielę Palmową (20 marca 1932) w Domu Katolickim o godz. 6 wieczorem wieczorek patrjotyczno-religijny. Program: 1. Słowo wstępne, 2. Przemówienie z okazji imienin p. marsz. Józefa Piłsudskiego, 3. Deklamacja, 4. przedstawienie religijne pt. „Miriam", obrazek sceniczny w trzech aktach z czasów pierwszych chrześcijan. Wstępne: Pierwsze trzy rzędy po 1.50 zł, dalszych 5 rzędów po 1 zł, ostatek krzeseł po 50 gr. Czysty zysk przeznacza się na ubogich bezrobotnych jak i na zakupno ubrań i obuwia dla biednych dzieci, przystępujących do pierwszej Komunji św. Ze względu na powyższy szlachetny cel, jako i na to, że przedstawienie to swą treścią podniosłą i pięknością dekoracyj zyskało sobie dotychczas wszędzie wielkie uznanie, zaprasza do pewnego wzięcia udziału **Zarząd.**

Nabożeństwo żałobne za ks. biskupa Bandurskiego.

Wisła. W poniedziałek, dnia 14 bm. odbyło się u nas nabożeństwo żałobne za duszę ś. p. ks. biskupa Bandurskiego Władysława. W kościele wiślańskim odprawił ks. prof. Nohel uroczyste requiem. Po odprawieniu tegoż podkreślił ks. prof. wielkie zasługi zmarłego ks Biskupa i zmówił modły za duszę jego Pod koniec odśpiewano hymn narodowy „Boże coś Polskę". W nabożeństwie wzięła udział katolicka młodzież szkolna, Związek Legjonistów, urzędnicy kolei jakoteż pokaźna liczba innych parafjan miejscowych.

Przygotowanie uroczystości imienin p. marszałka Piłsudskiego.

Wisła. W piątek, dnia 11 marca br. odbyło się posiedzenie komitetu przygotowawczego, na którem ustalono następujący program: W piątek uda się sztafeta związku Strzelca do Cieszyna, żeby złożyć życzenia z okazji imienin p. marszałka na ręce p. starosty. W sobotę, 19 marca o godz. 7 hejnał z wieży kościoła, o godz. 9 nabożeństwo w kościele katolickim, o godz. 10 nabożeństwo w kościele ewangelickim, o godzinie 11 poranek w szkole. W niedzielę, 20 marca: o godz. 7 wieczorem akademja a mianowicie: Słowo wstępne, deklamacje, sztuka: Więzień Magdeburga, występ chóru śpiewu „Echo".

Pan Prezydent ojcem chrzestnym.

Istebna. P. Prezydent Mościcki przyjął w Istebnej, w rodzinie Michałków zastępczo stanowisko ojca chrzestnego, zezwalając, by dziecku (7-mu chłopcu z rzędu) dano imię Ignacy i by imię i nazwisko jego było wpisane w metrykę chrzestną; chrześniak otrzymał książeczkę z kwotą 50 zł i podobiznę Pana Prezydenta.

Nabożeństwo żałobne.

Istebna. 15 marca odbył się u nas obrzęd pogrzebowy śp. ks. biskupa Wł. Bandurskiego, w którym wzięły udział dzieci miejscowej szkoły, dawni legjoniści, urzędnicy i wielka liczba mieszkańców. Po uroczystej Mszy św. przemówi ks. prob. Grim od ołtarza na temat „A pamięć Jego miłą jest Bogu i ludziom", wyszczególniając jego ogniste, prorocze patrjotyczne przemowy, miewane podczas wycieczek Górnoślązaków do Krakowa, które w czasach ucisku krzepiły serca tej ludności i w wielkiej mierze przyczyniły się do utrwalenia serca polskiego u ludu górnośląskiego. Po modlitwach przy katafalku odśpiewali uczestnicy nabożeństwa hymn państwowy. Więc także i nasze rubieże południowo-zachodnie uczciły prochy wielkiego Kapłana-Obywatela.

Zawody narciarskie o mistrzostwo Beskidów.

Istebna. K. B. Śląsk Klub Narc. w Istebnej urządza w niedzielę, dn. 20 bm. ostatnie w sezonie zawody narciarskie o mistrzostwo Beskidów (puhar). Zgłoszenia do niedzieli 20 bm. gorz. 9 rano. Startowe 50 gr. Start o godz. 10. Program: Bieg 15 km, bieg 9 km. Skocznia: pobicie rekordu skoczni w Koniakowie (obok Istebnej) rekord dotychczasowy 32 m. Zawody odbędą się w Koniakowie.

Nagła śmierć.

Wapienica w Bielskiem. Dnia 15 bm. około godz. 17 zmarła nagle w zabudowaniach rolnika Jerzego Hessa kobieta nieznanego dotychczas nazwiska w wieku około 55 lat. trudniąca się zawodowo żebractwem. Zwłoki odstawiono do kostnicy cmentarza ewangelickiego w Bielsku. (p

Pierwsze szpaki.

Istebna. 12 marca pokazały się u nas pierwsze szpaki, które jednak zaraz odleciały; lud mówi, że to byli t. zw. „kwaterunkowi", którzy przed nadejściem ogółu szpaków oglądają „kadłubki", t. j. domki dla szpaków, czy wszystkie w porządku, by dobrze rozmieścić cały ptasi ród szpaków.

Województwo śląskie.

* **Sprawa zwolnień robotników w kopalniach śląskich na posiedzeniu sejmowej komisji socjalnej.** Na ostatniem posiedzeniu sejmowej komisji socjalnej przed przystąpieniem do rozpatrzenia porządku obrad uchwalono wniosek, ażeby **udzielić komisarzowi demobilizacyjnemu Maskemu większych kompetencji w sprawach, dotyczących zamknięcia kopalń i redukcji robotników. Wniosek ten przeszedł jednomyślnie.**

Następnie obecny na posiedzeniu **komisarz demobilizacyjny Maske złożył sprawozdanie ze swej działalności.** Ze sprawozdania tego wynika, **że od dnia 1 stycznia rb. wpłynęły wnioski o zwolnienie z pracy 6378 górników, z których komisarz uwzględnił tylko wnioski odnośnie do 509 górników, a 280 zezwolił na udzielenie urlopów turnusowych.**

W sprawie unieruchomienia 10 kopalń i zwolnienia w związku z tem z pracy 13 219 górników, p. Maske, oświadczył, że **kopalnia „Kleofas" będzie zamknięta aż do 1 maja rb. Kopalnia „Szarlotta" będzie zamknięta,** praca zostanie zapewniona tylko obserwatorom.

Co do kopalni **„Florentyna" w Łagiewnikach i „Wolfgang" w Rudzie śląskiej władze nie zgodzą się na ich zamknięcie,** gdyż są to placówki, bardzo ważne dla kultury polskiej. O ile więc placówki takie znajdujące się na pograniczu polsko - niemieckiem, byłyby zamknięte, zamarłby z niemi razem i ruch polski na tem pograniczu. Co do kopalni „Blücher" w Rybnickiem, to o ile osiągnie ona większe zamówienia, władze postarają się utrzymać ją w ruchu.

Po sprawozdaniu komisarza Maskego, komisja uchwaliła wszystkie sprawy przekazać mu do załatwienia.

* **Z szkolnictwa.** Dnia 1 stycznia rb. uczęszczało do szkół powszechnych na obszarze województwa śląskiego 195 371 dzieci polskich (91 proc.) oraz 17 909 dzieci niemieckich (9 proc.).

* **Posiedzenie w sprawie 25% obniżki płac.** W piątek, dnia 18 bm. o godzinie 4 po południu w sali posiedzeń związku pracodawców ulica Powstańców, odbędzie się parytetyczne posiedzenie w sprawie 25% obniżki płac w przemyśle metalowym. (l)

* **Sprawa urlopów turnusowych.** W piątek, dnia 18 marca br. odbędzie się w gmachu województwa w sali rady wojewódzkiej posiedzenie w sprawie urlopów turnusowych. W posiedzeniu udział wezmą tak pracodawcy, jak również pracobiorcy oraz przedstawiciele województwa śląskiego. (l)

* **Układy o nową umowę najmu w rolnictwie rozbiły się.** Ponownie zebrali się przedstawiciele rolnictwa tak pracodawcy jak i pracobiorcy na czele z prezesem całego Związku rob. rol. i leśnych Z. Z. P. z Poznania i prezesem oddziału tegoż Związku na Śląsku p. Karugą. Z każdego powiatu wydelegowano po jednym delegacie. Pracodawcy żądali obniżki w deputacie o 13½% a w gotówce aż 38%. Przedstawiciele pracobiorców nie mogli się na to zgodzić, gdyż już w zeszłym roku obniżono zarobki robotników o 15% chociaż

w górnictwie dopiero w bieżącym roku obniżono zarobki o 8 procent. Przypomniano też pracodawcom słowa wypowiedziane przez p. profesora Tomkiewicza z Cieszyna w dniu 20. 8. 31 r. w Katowicach na zebraniu że — konjunktura rolnictwa na Śląsku jest bardzo dobra, gdyż można produkty rolne łatwiej i o wiele lepiej spieniężyć aniżeli w innych dzielnicach państwa polskiego. Pomimo dobrej chęci ze strony pracobiorców, by jednak umowę zawrzeć polubownie, nie doszło do tego przez upór ze strony pracodawców i układy się rozbiły tak, że zatarg rozpatrzy komisja pojednawcza i rozjemcza, do której zwrócili się pracobiorcy.

*** Z działalności Śląskiego Komitetu popierania wytwórczości krajowej.** Dn. 11. bm. odbyła się w Izbie Handlowej konferencja informacyjna branży chemicznej i drogeryjnej, zwołana przez sekcję informacyjną Śl. Komitetu popierania wytwórczości krajowej. Po przywitaniu zebranych przez p. wicewojewodę w st. śp. Z. Żurawskiego, przedstawił p. inż. Przeszlakowski cel i zadanie konferencji, tj. zawarcie bliższego kontaktu między producentem a konsumentem. W wyniku ożywionej dyskusji uchwalono zwrócić sie do hurtowników z prośbą o przedkładanie komitet. wykazów sprowadzanych z zagranicy towarów. Dalej postanowiono zwrócić się do kompetentnych władz z memorjałem, celem utrudnienia fabrykacji artykułów farmaceutycznych i kosmetycznych na podstawie licencyj zagranicznych, ponieważ za udzielanie licencyj, przedsiębiorstwa zagraniczne każą sobie suto płacić i dlatego poważna ilość kapitałów i zysków wychodzi zagranicę, zaś odnośne wyroby co do jakości nie stoją w żadnym stosunku do wyrobów marek krajowych. Postanowiono również wystosować memorjał do ministerstwa komunikacji w sprawie zastąpienia farb zagranicznych farbami, wyrabianemi z surowców krajowych, jak również memorjał do ministerstwa skarbu w sprawie unormowania skażenia alkoholu dla celów kosmetycznych. Wobec spóźnionej pory oraz wobec tego, że pozostało jeszcze do omówienia szereg spraw, dotyczących przemysłu chemicznego ogólnego, farmaceutycznego oraz fotochemicznego i chemicznego dla celów laboratoryjnych, dalej dla przemysłu atramentowego i mydlarskiego, postanowiono odroczyć konferencję na dzień 21. bm. o godzinie 19. (w)

*** Śląski Związek Rolników w Katowicach do kółek rolniczych.** Śl. Zw. Rolników zawiadamia swych członków, że we wtorek, dnia 22 marca br. o godz. 10 **w Rybniku**, a 23 marca br. o godz. 10 w **Tarn. Górach** odbędzie się zamknięcie szkół rolniczych, w której to uroczystości prosi wziąć udział. **Każde kółko rolnicze powinno wysłać przynajmniej jednego delegata, aby móc zapoznać się z działalnością szkół rolniczych, oraz z ich wpływem na postęp rolnictwa śląskiego.** Pozatem egzamin końcowy pozwoli niejednemu rolnikowi zorjentować się czego synowie rolników mogą się w szkołach tych nauczyć i zastosować z tego w gospodarstwie ojcowskiem.

Z Katowickiego

Odczyt o Prusach Wschodnich.

Katowice. Jak już donosiliśmy, organizuje Z. O. K. Z. w piątek, dnia 18 marca br. o godzinie 8 wiecz. w Katowicach w audytorjum Śląskich Technicznych Zakładów Naukowych, sala nr. 136, trzeci z kolei odczyt na temat „Rola Prus Wschodnich wobec Niemiec i Polski". Odczyt ten wygłosi p. wojewoda Stanisław Srokowski, doskonały znawca problemu wschodnio - pruskiego, autor licznych prac traktujących o powyższem zagadnieniu, były konsul generalny Państwa Polskiego w Królewcu. — Wstęp wolny. (w)

Uroczystość Tow. Polek ku czci marszałka Piłsudskiego.

Katowice - Dąb. Miejscowe Tow. Polek dorocznym zwyczajem zorganizowało i tego roku wspaniałą uroczystość z okazji imienin pierwszego marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, która odbędzie się dnia 19 marca rb. z następującym programem: O godz. 9 uroczyste nabożeństwo w miejscowym kościele parafjalnym, które odprawione zostanie przez naszego przew. ks. proboszcza Główczewskiego, w którem meźmie udział miejscowe społeczeństwo, towarzystwa, szkoły, kopalnia Eminencja, huta Baildona. Wieczorem tegoż samego dnia odbędzie się uroczysta akademja, w czasie której odegrana będzie b. piękna sztuczka przez II. szkołę, dalej wygłoszone zostaną bardzo treściwe referaty z życia p. marszałka Piłsudskiego, deklamacje i inne niespodzianki. Wstęp bezpłatny. W związku z tem zwracamy się z gorącą prośbą do wszystkich miejscowych towarzystw, organizacyj, społeczeństwa dębskiego, inteligencji, urzędników państwowych, samorządowych i prywatnych o łaskawe zaszczycenie uroczystości swoją obecnością. Wobec tego zwracamy się do obywateli Dębu, zakładów przemysłowych i kupców, ażeby w dniu imienin p. marszałka Piłsudskiego udekorowali swoje domy przez wywieszenie chorągwi. (w

Teatr Polski otrzyma subwencję.

Kataowice. Komisja budżetowa sejmu śląskiego uchwaliła ostatecznie subwencję dla Teatru Polskiego w Katowicach w kwocie 240 000 zł., wypłacaną po 20 000 zł. miesięcznie. Uchwalona więc obecnie subwencja jest o 10 000 zł. mniejsza, niż tego żądała rada wojewódzka. Dzięki uchwaleniu powyższej subwencji możliwe jest utrzymanie w przyszłym sezonie dwóch działów w Teatrze Polskim w Katowicach, t. j. operetkowego i dramatycznego. Prawdopodobnie jednak od 1 maja rb. do końca września teatr w Katowicach pójdzie na działy. Gaże wypłacane byłyby według wpływów kasowych, oraz w miarę wypłacanych subwencyj. (w)

Z posiedzenia magistratu.

Katowice. Rzemieślnicy z Katowic żalą się przez swego przedstawiciela w magistracie, że większe firmy i zakłady przy budowlach na obszarze miasta Katowic nie uwzględniają rzemieślników z Katowic, tylko rozdają prace rzemieślnikom z poza Katowic. W ten sam sposób postąpił Zakład Ubezp. Spół. w Król. Hucie przy budowie swych domów w Katowicach. Magistrat rozpatrując na swem ostatniem posiedzeniu żale, przyznał im słuszność i uchwalił wystosować pisma do zakładów wchodzących w rachubę, ażeby w przyszłości przy rozdawaniu na obszarze miasta Katowic uwzględniały w pierwszym rzędzie rzemieślników z Katowic. (l)

Otwarcie wystawy przeciwalkoholowej.

Bielszowice w Katowickiem. W środę, dnia 16 bm. otwarto w Bielszowicach na sali parafjalnej wystawę przeciwalkoholową. Otwarcie zagaił sekretarz Polskiej Ligi Przeciwalkoholowej p. A. Kunsdorff z Katowic. Okolicznościowy referat wygłosił p. Sławiński z Mysłowic. W otwarciu brali udział między innymi ks. proboszcz Niedziela, naczelnik gminy Olszowski oraz liczni miejscowi obywatele. Następnie p. Sławiński objaśnił wystawę. Wystawa czynna będzie aż do poniedziałku, dnia 21 marca rb. dziennie od godz. 9 — 19. Wstęp 20 gr. Bezrobotni mają wstęp wolny za okazaniem swej legitymacji.

Z Król. Huty

Budżet miasta nie został zatwierdzony.

Król. Huta. Budżet miasta na rok 1932-33 uchwalony przez radę miejską nie został zatwierdzony przez województwo i odesłany został z powrotem z żądaniem dalszej obniżki wydatków o 10 procent. Rada miejska na następnem posiedzeniu ponownie będzie radziła nad budżetem.

Baczność Powstańcy miasta Król. Huty.

Król. Huta. W niedzielę, dnia 20 marca br. o godz. 10 rano zarządza się zbiórkę przed biurem Zw. Powstańców Śl. przy ul. Moniuszki członków Zw. Powstańców Śl. grupy miejscowej, Bytomskiej, Opolsko-Oleskiej, Gliwicko-Toszeckiej, Strzeleckiej, Zabrskiej, Nowe Hajduki i Klimzowiec, celem wzięcia udziału w uroczystem nabożeństwie imienin Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego w kościele św. Jadwigi. Grupy stawią się ze sztandarami. (w)

Z Świętochłowickiego

Uczczenie imienin marszałka Polski i plebiscytu.

Chropaczów w Świętochłowickiem. Uroczystość imienin Marsz. Piłsudskiego i rocznicy plebiscytu górnośl. w Chropaczowie urządzona zostanie w sobotę 19 i w niedzielę 20 bm. W sobotę o godz. 8 rano odbędzie się w kościele parafjaln. msza św., w niedzielę zaś o godz. 6 wieczorem w sali p. Rogowej uroczysta akademja, na której program złożą się: hołd Wodzowi Narodu — żywy obraz, wykonany przez związki społeczne, przemówienie p. kier. szkoły Pawlusa, śpiew „Echa", deklamacja Związku Powstańców Śl., występy gimn. Sokoła i przedstawienie teatr. sztuki „Kapral Szczapa", odegrane przez zespół amat. Zw. Strzeleckiego i Tow. Młodych Polek. Dochód z akademji przeznaczony na pomoc dla bezrobotnych. Komitet uroczystości i miejscowy Komitet pomocy bezrobotnym wyda w sobotę bezrobotnym bezpłatny lepszy obiad.

Z życia N. Ch. Z. P.

Chropaczów w Świętochłowickiem. N. Ch. Z.. w Chropaczowie odbyło walne zebranie pod przewodnictwem p. nacz. Przybyły który wygłosił referat o sprawach gminnych i gospodarczych Państwa. Sprawozdanie z działalności Zarządu przyjęto do wiadomości i udzielono mu absolutorjum. Nowy Zarząd wybrano w dotychczasowym składzie z ławnikiem gminy p. Antonim Dymkiem jako prezesem na czele.

Ku czci pierwszego Marszałka Polski.

Szarlej w Świętochłowickiem. Ku uczczeniu imienin Marszałka Józefa Piłsudskiego urządza Związek strzelecki 19 bm. nadzwyczajne uroczyste zebranie na sali p. Grabowskiego. Obecność wszystkich członków pożądana. W niedzielę, 20 bm. zbiórka członków związku strzeleckiego na targowisku w Szarleju, skąd nastąpi wymarsz do kościoła parafjalnego na uroczyste nabożeństwo przy dźwiękach własnej doborowej orkiestry. (m)

Przytrzymanie przemytników.

Wielkie Hajduki w Świętochłowick. Policja przytrzymała tu przemytników Romana Biskupa oraz Olgę Pawłową z Bielszowic, którzy byli w posiadaniu 40 funtów drożdży pochodzenia niemieckiego. Biskupa odstawiono do urzędu celnego w Chorzowie, zaś Pawłowa zbiegła w niewiadomym kierunku. (l)

Z Rybnickiego

Przemycali drożdże.

Skrbeńsko w Rybnickiem. Dnia 15 bm. na pograniczu straż graniczna śledziła przemytników i napotkała na większą ilość porzuconych drożdży przemyconych. Właściciele porzuconego towaru zbiegli. (w

Kradzież mąki.

Lubomia w Rybnickiem. We wtorek, dnia 15 marca rb. włamało się kilku nieznanych osobników na strych mieszkania rolnika Jakóba Gawliczka, skąd skradli 25 kg. mąki pszennej, 2 i pół kg pierza (dartego) poczem zbiegli w niewiadomym kierunku. (l)

Listy naszych Czytelników.

Wielka wieczornica harcerek w III męsk. druż. harcerskiej.

Król. Huta. Jedna z ruchliwszych drużyn hufca król.-huckiego III męska drużyna harcerska im. Dyonizego Czachowskiego, urządziła w ub. niedzielę w auli gimnazjum matem.-przyrod. w Król. Hucie wielką wieczornicę harcerską. Celem wieczornicy było zapoznanie szerszej ludności z życiem i pracami ojca skautingu gen. Baden-Powella oraz z pracami w drużynie harcerskiej. Organizatorzy nadali wieczornicy charakter humorystyczny, by przez zdrowy harcerski humor rozweselić znękane trudnościami codziennego życia twarze. Szczególnie udało im się to w pokazie wzorowego ogniska harcerskiego. Na program tegoż, złożyły się, oprócz pieśni harcerskich, liczne przemówienia, wesołe monologi, kuplety, pełne humoru pokazy musztry a przeedwszystkiem doskonałe popisy wyborowego kwartetu chóralnego w składzie druhów Leśnioka, Ignacka, Riedla i Kellera. Na dalsze punkty programu wieczornicy składały się występy chóru drużyny, odtwarzające własne przeróbki pieśni ludowych, popisy orkiestry harcerskiej, znanej już z licznych publicznych występów a przedewszystkiem ze zlotu międzynarodowego „Jamboree w Anglji oraz tryskającą wesołością humoreska w 2 odsłonach p. t. „Trafił Marek na Marka". Jako całość wieczornica przedstawiała się imponująco. Oglądano zastępy w ich dziarskiej postawie, podziwiano ich karność. Poznano życiorys naczelnego skauta gen. Baden - Powella, związany ściśle z powstaniem skautingu i dalszym jego rozwojem. Dzisiaj, możemy być dumni, że młodzież nasza garnie się coraz liczniej do tej jednej wielkiej kochającej się rodziny — do harcerstwa, której główne zasady streszczają się w słowach krótkich „Bóg i Ojczyzna". Bo nie ten jest harcerzem, kto nosi mundur i krzyż, ale ten, który codziennie spełnia dobre uczynki, który nie łamie się pod brzemieniem przeciwności i cierpień, ale z uśmiechem na ustach idzie przez życie. (w

Zjazd informacyjny Z. O. K. Z. powiatu świętochłowickiego.

Świętochłowice. W związku ze zmianą na stanowisku sekretarza powiatowego obwodu świętochłowickiego Z. O. K. Z. i ogólnem ożywieniem działalności poszczególnych kół, zarząd powiatowy zwołał na dzień 12 marca rb. do sali rady miejskiej w Król. Hucie zjazd delegatów z wszystkich kół powiatów, celem omówienia bieżących spraw organizacyjnych oraz ogólnych wytycznych działalności na przyszłość. Należy zauważyć, że w zjeździe poza delegatami wzięła spora liczba gości, wśród których widziało się przedstawicieli różnych polskich ugrupowań politycznych. Zjazd zagaił prezes zarządu okręgowego i powiatowego p. dr. Nowak wskazując w dłuższem przemówieniu na doniosłość państwową i narodową prac jakie Z. O. K. Z. we wszystkich swych komórkach organizacyjnych stale podejmuje, poczem delegat dyrekcji Z. O. K. Z. p. Gajkiewicz wygłosił programowe przemówienie. W dyskusji zabierali głos pp. wicestarosta dr. Olszewski, wizytator Mangold i inni. Zjazd powziął szereg rezolucyj wzywających dyrekcję Z. O. K. Z. do opublikowania w obcych językach dziejów teroru i szykan, jakie ludność polska doznaje od władz sądu i społeczeństwa niemieckiego w Niemczech i do żądania od polskich władz państwowych, aby w stosunku do Wolnego Miasta Gdańska były nieustępliwe, zjazd również wyraził swoje oburzenie z powodu ucisku, jakiego doznają Polacy w Niemczech od niemieckiego duchowieństwa działającego w myśl zasad hakatystycznych. (w

Z życia miejscowego Z. O. K. Z.

Dabrówka Wielka w Świętochłowickiem. W niedzielę, dnia 13 bm. na sali gminnej p. Wydry M. odbyło się zebranie miesięczne koła Z. O. K. Z. Z powodu innych zebrań zawodowych itd., na zebranie nie zgłosiło się dużo osób, jednak odbyło się takowe w bardzo wzniosłym nastroju, gdyż treść porządku obrad byłą bogata i interesująca. Naczelnik okręgowy p. Szymonek, zdając sprawozdanie z okręgowego zjazdu delegatów, wygłosił długi referat, pełny patrjotyzmu, który na zebranych zrobił głębokie wrażenie. Wysunęła się dyskusja, zmierzająca jednomyślnemi poglądami służenia ojczyźnie i stać na straży jej honoru i potęgi, zasyłając współczucie naszym braciom z poza kordonu Śląska Opolskiego. Między innemi zabierano głos pod adresem miejscowych sił nauczycielskich z pewnem ubolewaniem, że takowe tak obojętnie traktują Związek Obrony Kresów Zachodnich, stroniąc od niego. Wszak ujawniono, że z 20 sił nauczycielskich w Dąbrówce Wielkiej, jest zorganizowanych w naszym związku 4 (czterech). Bardzo to smutne!... Czyżby ta reszta należała do ... ? ... ! Zostawimy to na później i o tem nie omieszkamy obszerniej omówić. (w)

TEATR I SZTUKA.

TEATR POLSKI W KATOWICACH.

Występ katowickiego zespołu operetkowego w Cieszynie.

„Księżniczka Ollala" Gilberta na estradzie teatru cieszyńskiego.

Dawno już nie mieliśmy sposobności podziwiania w Cieszynie katowickiego zespołu teatralnego. W przeciwieństwie do poprzedniej dyrekcji Tow. Teatr., która karmiła nas przeważnie reprodukcjami katowickiego teatru, obecny prezes grawituje bardziej w stronę Krakowa, zachowując w stosunku do katowickiego zespołu stanowisko, któreby można określić jako „ostrożne". Najmniej powodów do objekcji z tego względu mogą mieć oczywiście „teatromany", bo nie sposób użalać się na brak urozmaicenia w obecnym sezonie. Takiem urozmaiceniem programu teatralnego w naszem „schodzącem na dziady" mieście było wystawienie przez zespół katowicki operetki Gilberta „Księżniczki Ollala". Fabuła operetki zaczerpnięta, jak zwykle, w pasorzytniczem środowisku arystokratycznem. Akcja, oparta na stereotypowem „qui pro quo", obfituje w szereg zabawnych sytuacyj i „kawałów". Naświetlenie książęcego milieu satyryczno-karykaturalne. W wykonaniu, pełnem życia i werwy, pewne momenty akcji przybierają rozmiary wielkiej „grandy", przyczem wykonawcy nie cofnęli się od użycia bardzo mało estetycznych, a częstokroć płaskich środków dla wywołania efektu. Główną rolę księżnej Kseni kreowała udatnie Korabianka. Jej partner p. Jabłoński w roli księcia Borysa prezentuje się doskonale, walory głosowe jednak nie nadzwyczajne. Najlepszym na scenie bezwątpienia p. Jastrzębski w roli mentora, dzięki naturalnej, bezpretensjonalnej grze i szeregowi znakomitych posunięć. P. Bułatówna w roli Niny bardzo dobra. Oprawa muzyczna operetki miła, melodyjna, w właściwy sposób zaznaczona dzięki dyrygentowi zespołu Bończy-Tomaszewskiemu, dyrygującemu z pamięci.

Cz.

*

REPERTUAR:

Sobota, dnia 19 bm. „Damy i huzary" uroczyste przedstawienie o godz. 19,30.

Niedziela, dnia 20 bm. „Akademja" o godz. 12

Niedziela, dnia 20 bm. „Cloclo" o godz. 15,30.

Niedziela, dnia 20 bm. „Noc w San Sebastiano godz. 19.30.

TEATR POLSKI NA PROWINCJI:

Piątek, dnia 18 bm. „Cloclo" w Rybniku o godz. 19,30.

Piątek, dnia 18 bm. „Ich synowa" w Pszczynie o godz. 19,30.

Sobota, dnia 19 bm. „Noc w San Sebastjano" w Rudzie o godz. 19,30.

Niedziela, dnia 20 bm. „Damy i huzary" w Król. Hucie o godz. 19,30.

Repertuar kinoteatrów w Katowicach.

Kino Capitol (Wielka sala): „Tak całują wiedeńki".

(Nowa sala): I. „Student z Sztokholmu". II. „Saora, czarny bohater".

Kino Casino: Dziś ostatni dzień „Droga olbrzymów. Od soboty 19 bm.: „Człowiek, który zabił".

Kino Rialto: „Patrol".

Repertuar kinoteatrów w Król. Hucie.

Kino Apollo — Pat i Patachon w arcyzabawnej komedji pt. **„Chłopcy do rzeczy"**, jako drugi film **„Zaginiona żona"**. wesoła komedja.

Kino „Roxy". Prześliczna 100% operetka filmowa **„Rio Rita"** z uroczą Bebe Daniels i John Boles. Pozatem prolongowany polski dźwiękowiec **„Straszna noc"** A. Brodzisz, Zorika Szymańska.

Kino Colosseum. Polski film dźwiękowy **Szyb L 23.** W głównych rolach: Baśka Orwid — Jerzy Marr. 2) Louis Wolheim w dramacie dźwiękowym **„Dwa serca"**.

Kino Union 1) **Sekretarka osobista. 2) Szmuglerzy amerykańscy.**

Dział handlowy.

Giełda pieniężna w Warszawie

z dnia 17 marca 1932 r.

Dolar amerykański 8,90 zł. Funt szterlingów angielskich 32,25 zł. 100 franków francuskich 35,04 zł. 100 koron czeskich 26,35 zł. 100 lir włoskich 36,12 zł. 100 franków szwajcarskich 172,22 zł. 100 guldenów holenderskich 359,60 zł. 100 belg belgijskich 124,19 zł. 100 lei rumńskich 5.33 zł. 100 guldenów gdańskich 173,52 zł.

Giełda zbożowa w Poznaniu

z dnia 17 marca 1932 r.

Notowano w handlu hurtowym przy odbiorze ładunków wagonowych za 100 kg: Żyto 24,50 do 24,75. Pszenica 25. Jęczmień 64—66 kg — 20,50 do 21,50, 68 kg — 21,50—22,50, browarowy 23,75 do 24,75 Owies 20,75—21,25. Mąka żytnia 65 proc. 37—38, pszenne 65 proc. 37,50—39,50. — Otręby żytnie 15—15,50, otręby pszenne 14—15, pszenne grube 15—16. Rzepak 32—33. Gorczyca 30—35. Wyka latowa 22—24. Peluszka 24—26. Groch Wiktorja 23—26,Folgera 30—34, Łubin niebieski 11,50—12,50, żółty 16—17. Seradela 30—32. Koniczyna czerwona 160—210, biała 320 do 460, seradela 130—150, żółta odłuszczoną 150 do 170. Przelot 260—300. Tymoteusz 40—55. — Rajgres angielski 45—50. Słoma luźna 3,10—3,40. prasowana 3,60—4,25. Siano luźne 5,50—6,00, prasowane 7,75—8,25. Makuch lniany 26—28, rzepakowy 18—19, słonecznikowy 19,00—19,50. Ogólne usposobienie spokojne.

Ceny targowe w Katowicach

Nabiał: masło wiejskie funt 1,90—2,00, masło mleczarniane funt 2,10—2,20, jaja 7—10 sztuk za 1 złotego, twaróg funt 0,50—0,60, mleko litr 0,34 do 0,36.

Mięso: wieprzowe funt 0,60—0,70, kotlety 1 funt 0,80—0,90. wołowina funt 0,50—0,80, cielęcina funt 0,50—0,70, skopowina funt 1,00—1,10, osierdzie i poślednie mięso funt 0,30—0,40, okrasa świeża funt 0,80, mięso wędzone i okrasa funt 0,90—1,30, łój funt 0,70—0.80, smalec funt 1,00—1,30.

Jarzyna: kapusta funt 0,15—0,30, kapusta funt (modra) 0,25—0,30, marchew funt 0,10—0,25, kalafiory sztuka 2,60—3,00. selery funt 0,30—0,40 brukiew funt 0,10—0,15, kapusta brukselska funt 0,60—0,90, kartofle centnar (100 funtów) 4,75 do 5.00, kartofli za 1 zł. 18 funtów.

Owoce: jabłka funt 0,25—1,30, śliwki suszone funt 0,60—1,00, cytryny sztuka 0,10—0,15, pomarańcze sztuka 0,40—0,60.

Drób: gołębie sztuka 0,60—1,00, kury 2,00 do 5,50, kaczki 4,00—5,00, gęsi 5,50—8,00, gęsi tuczone funt 0,90—1,10, gęsi tłuszcz funt 2,00—2,90, indyczki 8,00—10,00, indyki 11,00—15,00.

Ceny bydła na Centralnej Targowicy w Mysłowicach.

dnia 14. marca 1932 r.

Spędzono od dnia 7—14 marca 1932 r. 1139 szt. bydła, 2326 świń, 258 cieląt, razem 3723 szt. zwierząt.

Płacono w dniu 14. III. br. za 1 kg żywej wagi za: (Ceny loco Targowica łącznie z kosztami handlowemi):

Woły: pełnomięsiste, wytuczone 70—82 gr, młode mięsiste, niewytuczone i starsze wytuczone 60—69, miernie odżywione, młode, dobrze odżywione starsze 50—59 gr.

Stadniki: pełnomięsiste, wyrosłe najwyższej wartości rzeźnej 62—72 gr, pełnomięsiste młodsze 54—61 gr, miernie odżywione młodsze i dobrze odżywione starsze 45—53 gr.

Jałówki i krowy: pełnomięsiste, wytuczone jałówki najwyższej wartości rzeźnej 60—72 gr, pełnomięsiste wytuczone krowy, najwyższej wartości rzeźnej do lat 7-miu 60—72, starsze wytuczone krowy i mniej dobre młodsze krowy i jałówki 50—59 gr, miernie odżywione krowy i jałówki 40—49, licho odżywione krowy i jałówki 35—39 gr.

Cielęta: średnie tuczone cielęta i najprzedniejsze ssaki 60—70 gr, mniej tuczone cielęta i dobre ssaki 50—59, liche ssaki 40—49 gr.

Świnie: tuczone ponad 150 kg żywej wagi 105—115, pełnomięsiste od 120—150 kg żywej wagi 90—104. pełnomięsiste (bekony) od 80—100 **kg żywej wagi 70—79 gr.**

Odpowiedzi redakcji.

Spadek. Sprawa spadkowa jest trudna i zawikłana, przeto trzeba udać się do notarjusza. W każdym razie z majątku żony będzie trudno coś wydostać, gdyż ma Pan prawo do wymowy paragrafu 5, punkty 1 i 2 aż do swojej śmierci. Oprócz tego powinien Pan otrzymać 600 marek niemieckich, które równają się po 100 procent przerachowania 738 zł. i krowę wartości 150 marek niemieckich dług 184,50 zł według 100 proc. przerachowania).

P. T. M. 700 marek niemieckich z września 1921 roku równają się 49.70 zł. Na pytanie drugie odpowiemy w dodatku „Rolnik".

Katolik. 1. Ordynacja ubezpieczeniowa wyszła w 1911 roku. 2. Wyrównanie dotyczy inwalidów urzędników, o ile nie otrzymywali dodatku drożyźnianego. — 3. Po pracowniku umysłowym żona otrzyma rentę wdowią. — 4. Dodatek na dzieci nie może przekraczać wysokości zasadniczej renty, którą pobiera sam inwalida. 5. Nad Spółką Bracką w Tarn. Górach jest Bracki Sąd Rozjemczy w Katowicach, a Bractw górniczych, w Warszawie ul. Elektoralna 2. Nad Ministerstwem Przemysłu i Handlu niema wyższej instancji.

100. Bez podania nam wieku nie możemy odpowiedzieć na pytanie.

J. W. B. W sprawie wykreślenia (wymazania) hipoteki trzeba zwrócić się do notarjusza. Jeżeli wierzyciel zgodził się przyjąć pewną kwotę za dług i wykreślić hipotekę, to sprawa jest w porządku. Notarjusz ma prawo żądać wynagrodzenia za swoją robotę i także musi pobrać opłatę stemplową. Innej rady na to niema.

M. N. 30. W sprawie starych gazet radzimy zwrócić ssię do Bibljoteki Sejmu Śląskiego w Katowicach, której trzeba podać szczegółowo, które gazety może ona odstąpić i z którego roku. Bibljoteka niewątpliwie odpowie, czy które z tych gazet są jej potrzebne. Mieliśmy 3 rządy Witosa, lecz niewiadomo nam, ilu ministrów w tych rządach było czynnych. Obecnie mamy w rządzie 13 ministrów.

N. W. Ponieważ pytanie jest niejasne odpowiedzieć nie możemy.

Jadwiga koło mostu. Informacyj udzieli Urząd Skarbowy w Pszczynie. W każdym razie można podać, że dopiero teraz Pan postanowił przyjąć i zatrudniać pomocnika.

A. K. Pogwizdów. Wygranych za wszystkie lata wstecz ogłosić nie możemy. Numery premjówki na które padła wygrana, podajemy zwykle w naszych gazetach, więc także w „Gwiazdce Śląskiej", lecz wszystkich umorzonych numerów z powodu braku miejsca podać nie możemy. Prosimy napisać nam, o jaki numer Panu chodzi, i stwierdzimy, czy został premjowany względnie umorzony.

Kraskowiec 100. Podatku od nieruchomości niema. Jest podatek gruntowy od gruntu do kasy skarbowej i do powiatowej kasy komunalnej oraz podatek budynkowy od budynków na rzecz gminy. Budynki, wybudowane w latach 1921, 1922 i 1923 podlegają podatkowi budynkowemu.

Katolik. 1. Można dobrowolnie ubezpieczyć się w kasie chorych, lecz przyjęcie na członka zależy od badania lekarskiego, do którego może być Pan posłany, i od zarządu względnie dyrekcji kasy chorych. — 2. Przedwojenne 1.650 marek niemieckich równają się podług 100 proc. przerachowania 2.029.50 zł. Po żonie, posiadającej majątek, a zmarłej bez testamentu, mąż otrzymuje ¼, dzieci zaś ¾ majątku po równych częściach. — 3. Ta sama osoba może być dalej opiekunem. — 4. Tak, wdowa ma prawo do odprawy. W tym celu powinna zwrócić się z wnioskiem do Dyrekcji Kolei Państwowych w Krakowie, załączając dokument ślubu. — 5. Do kasy chorych płaci pracodawca ⅓ a pracobiorca ⅔ składki, na fundusz bezrobocia płaci pracodawca 1½% a pracobiorca ½%.

J. S. A. Sprawa wypadku jest trudna do rozwiązania, gdyż wszyscy byli w nietrzeźwym stanie. Winę ponosi furman i poszkodowany. Wobec tego jest bardzo wątpliwem, aby sądownie poszkodowany wygrał sprawę, gdyż był to zakład. Dlatego też Policja nie chciała się zająć prowadzeniem dochodzeń, uważając, że to nie jest potrzebne. Możebnem jest, że furman zgodzi się dobrowolnie na jakieś odszkodowanie. Z Zakładu Ubezpieczenia od wypadków w Król. Hucie nie otrzyma poszkodowany renty wypadkowej, chociaż skutki wypadku będą istniały dalej.

Sprawy towarzystw.

Król. Huta. Grupa pszczelarzy im. ks. Dzierżona ma swe miesięczne zebranie w niedzielę, 20 marca o godz. 15 w Królewskiej Hucie, lokal p. Steindora przy ogródkach działkowych. Goście mile widziani.

Zarząd.

Król. Huta. Tow. gimn. „Sokól" urządza swe miesieczne zebranie w sobotę, dnia 19 marca br. o godz. 19,30 w salce posiedzeń Związku metalowców ZZP. przy ul. Marszałka Piłsudskiego 3.

Ruda Śl. W niedzielę, dnia 20 marca rb. o godz. 5 popołudniu odbędzie się miesięczne zebranie Katolickiego Koła Abstynentów w Domu Związkowym przy kościele św. Józefa. O liczny udział członków oraz zwolenników trzeźwości uprasza

Zarząd.

Katowice. Uroczyste zebranie ku czci św. Józefa połączone z zebraniem miesięcznem Stow. Mężów Katolickich odbędzie się w niedzielę, dnia 20 marca rb. o godz. 3 popołudniu w Domu Związkowym przy kościele N. M. P., na którem wygłosi referat ks. prałat dr. Szramek. Zaprasza się na to zebranie wszystkich mężów katolickich. Członkowie Stow. Mężów Katolickich adorują przy Bożym Grobie w Wielki Piątek i w Sobotę od godz. 12—13. Uprasza się członków o liczny udział w tej adoracji. Posiedzenie zarządu Stow. Mężów Katolickich odbędzie się w czwartek, dn. 24 marca rb. o godz. 19 w sekretarjacie Polskiej Ligi Przeciwalkoholowej przy ul. Ks. Damrota 8.

Zebrania Związku górników Z. Z. P.

W niedzielę, dnia 20 marca 1932 r. odbywać się będą zebrania filijne Związku górników ZZP. z udziałem referentów związkowych w następujących miejscowościach, na które zaprasza się członków i sympatyków o liczne i punktualne przybycie.

Bogucice. Zebranie o godz. 16 w lokalu p. Przybyły.

Wyry. Wspólne zebranie górników i maszynistów o godz. 16 w lokalu p. Walicy.

Nikiszowiec. Filja maszynistów walne zebranie o godz. 10 w lokalu związkowym.

Nowy Bytom. Zebranie o godz. 14 w lokalu p. Grychtoła.

Przyszowice. Zebranie o godz. 14 w lokalu p. Widucha.

Mysłowice. Wspólne zebranie górników i maszyn. oraz sympatyków z kop. Mysłowice o godz. 10 w lokalu p. Juranka.

Kosztowy i Krasowy. Wspólne zebranie o godz. 17 w lokalu p. Macha.

Makoszowy. Zebranie o godz 17 w lokalu gminnym.

Bielszowice. Wspólne zebranie wszystkich filji o godz. 16 w lokalu p. Panka.

Baczność członkowie Ogól. Związku Podoficerów Rezerwy okr. śląskiego.

Podaje się do wiadomości wszystkim członkom, że bierzemy udział w uroczystościach imieninowych Marszałka Józefa Piłsudskiego. Zaprasza się wszystkich wolnych od zajęć członków do wzięcia udziału w następujących częściach obchodu: w capstrzyku, który odbędzie się 18 marca (piątek) zbiórka o godz. 18,30 przed Strzechą Górniczą, oraz w niedzielę 20 marca o godz. 9 rano taksamo przed Strzecha Górniczą.

Program radjowy.

Niedziela, 20 marca 1932.

Katowice, fala 408,7 m. Godz. 9,30 Transmisja nabożeństwa z kościoła Najśw. Marji Panny w Krakowie. 11,58 Sygnał czasu oraz hejnał z Krakowa. 12,10 Komunikat meteorologiczny. 12,15 Transmisja z Filharmonji Warszawskiej fragmentu 2 międzynarodowego konkursu im. Fr. Chopina w Warszawie. 14,00 „Uprawa wiosennych ziemniaków". 14,20 Koncert dla rolników. 14,40 „Pierwsze wiosenne roboty w polu". 15,00 Transmisja z Katedry św. Piotra i Pawła w Katowicach VI-go kazania pasyjnego, które wygłosi JE. ks. biskup śląski dr. Stanisław Adamski. 15,55 Program dla dzieci starszych. 16.20 Intermezzo muzyczne. 16,40 Przegląd czasopism kobiecych. 16,55 Intermezzo muzyczne. 17,15 „Tajemnice astrologii". 17,30 Wiadomości przyjemne i pożyteczne. 17,45 Koncert popołudniowy. 19,00 „Bery i bojki śląskie" — Karlik z Kocyndra (prof. Stanisław Ligoń). 19,25 Rozmaitości. 19,45 Słuchowisko. 20,15 Koncert popularny. 21,40 Kwadrans literacki. 21,55 Recital fortepianowy. 22,40 Komunikat meteorologiczny. 22,45 Komunikaty sportowe. 23,00 Muzyka lekka i taneczna.

Poniedziałek, 21 marca 1932.

Katowice, fala 408,7 m. Godz. 11,45 Codzienny przegląd prasy polskiej. 11.58 Sygnał czasu oraz hejnał z Krakowa. 12,10 Koncert z płyt gramofonowych. 13,10 Komunikat meteorologiczny. 13,15 Komunikaty gospodarcze. 15,15 Przegląd komunikacyjny. 15,25 Odczyty z cyklu maturzystów szkół średnich (dział „Historja"). 16,10 Intermezzo muzyczne. — 16,20 Kurs elementarny języka francuskiego. 16,40 Koncert młodych solistów. 17,10 „Kraj w ogniu (Mandżurja)" 17,35 Muzyka popularna. 18,50 Rozmaitości. 19,05 Odcinek powieściowy, 19,20 Dr. Wiktor Ormicki, Doc. U. J.: „Piękno Pomorza". 19,40 Komunikaty strażactwa śląskiego. 11.45 Prasowy dziennik radjowy. 20,00 Feljeton muzyczny. 20,15 Transmisja z konserwatorjum warszawskiego koncertu Stow. miłośników dawnej muzyki oraz kwadrans literacki. 22,20 Feljeton. 22,35 Dodatek do prasowego dziennika radjowego. — 22,40 Komunikat meteorologiczny.

Wygrane na loterji.

5.000 zł. na n-ry: 1613 21623 33000 69179 79811.

3.000 zł. na n-ry: 2812 6657 9167 9508 31419 47898 66871 81420 103729 142542 143267 154601.

2.000 zł. na n-ry: 3785 4952 5996 6729 14625 25711 35741 64258 70827 77221 82431 83282 84881 109103 113774 132706 137283 146876 156298.

1.000 zł. na n-ry: 3418 3650 6043 6073 7446 8041 11952 14139 14825 17494 26137 32248 33361 44437 53663 54350 54703 56237 61018 66714 68306 72569 72667 82141 82881 86197 99071 106540 115162 116922 117511 122481 122850 127287 130059 136351 150091 153022 153811 155052 158882 158924.

Wygrane w trzecim dniu ciągnienia Loterji Fantowej.

(Tabela wygranych wart. od 100 — 1.500 zł.)

Pierwsza liczba oznacza numer losu, druga numer fantu.

47871	3670	garnitur mebli
62458	3801	suknia jedwabna
41391	3803	biurko
37702	4078	dywan
16218	4079	chodnik dług. 8 m.
32268	4080	dywan
20533	4081	dywan
63003	4082	dywan
2108	4083	dywan
24512	4084	dywan
28749	4085	dywan
76969	4090	narzutka na otomanę
34830	4602	płaszcz damski
12620	5128	szal jedwabny
88422	5129	szal jedwabny
60807	5242	gramofon
27759	5246	kolejka elektr. z torem
67962	5571	4 m. czarn. aksamitu
87466	6250	serweta rypsowa
18385	6252	materjał jedwabny na kołdrę
75692	6255	stora jedwabna do okna
63974	6256	stora jedwabna do okna
45679	6263	5 i pół m gobeliny
36219	6265	komplet jedw. firanek
67926	6266	komplet jedw. firanek.

Pozatem wylosowanych zostało w dniu wczorajszym 2.490 fantów wartości poniżej 100 zł.

Wydawnictwo: Katolika Polskiego, Górnoślązaka, Gońca Śląskiego, Katolika Śląskiego i Gwiazdki Śląskiej.

Za redakcję odpowiada: Franciszek Godula — Król. Huta.

Nakładem: Zjednoczone Wydawnictwo Gazet, Spółka z ogr. odp., Katowice, ul. św. Stanisława 4, tel. 14-14 i 156.

Drukiem: Drukarnia Śląska, S-ka z ogr. odp. Katowice, Batorego 2, tel. 878.

Tym oto sposobem Persil chroni bieliznę!

Persil w czasie jednorazowego krótkiego zagotowania wytwarza miljony drobniuteńkich pęcherzyków. Przenikają one tkaninę i usuwają wszelki brud. Nadzwyczajna siła czyszcząca pęcherzyków Persilowych czyni zbytecznym wszelki wysiłek ręczny.

Co Persil to Persil

PODARUNKI WIELKANOCNE!

Mimo moich tanich cen

otrzymuje każdy przy zakupie za:

Zł. 5.— 1 mydło (figurka)
„ 10.— 3 talerze,
„ 20.— 1 komplet kompotowy 7 części.
„ 30.— 6 garnuszków porcelanow.
„ 40.— 6 szklanek z wstawkami
„ 50.— 1 ładną figurkę,
„ 75.— 1 serwis herbaciany,
„ 100.— 1 duża teczka skórzana

w firmie

Fryderyk Fuchs, Król. Huta

ulica Wolności nr. 28, Telefon 1375.

W niedzielę popołudniu składy otwarte.

Choroby wszelkie!

przewlekłe i zakaźne, różne bóle, owrzodzenia, guzy, o uchlinę, kaszel, flegmienie, słabość płuc, krwawienie, cukrzycę, kamienie żółciowe, złą przemianę materji, postępowy paraliż, rozstrój nerwowy i choroby kobiece jak wszelkie niedomagania i słabości, usuwa w krótkim czasie, przywraca siły i zdolności do pracy **Ciślak, naturalista, Katowice, ul. Młyńska 15.** Pismo „Droga do zdrowia" wysyła bez płatnie.

Fotele klubowe i do spania

materace, leżanki własnego wyrobu

Henryk Damm, Tapicer, Katowice, ul. Kościuszki nr 33.

M. U. Dr. Karol Fiola

lekarz prakt. i akuszer

ordynuje: 1/29—10-tej i 2—4-tej

Cieszyn, Stary Targ 14 Tel. nr. 158

Także leczenie żylaków i chorób pęcherza.

Lampa kwarcowa i djatermja.

P. P. Posiedziciele Domów

zgłaszajcie się na abonentów do naszego przedsiębiorstwa. Za małą opłatę miesięczną pozbędziecie się kłopotów z reparaturami waszych kamienic. Żądajcie prospektów i oferty.

„Pe. Ka. De."

Przedsiębiorstwo Konserwacji Domów Katowice, Plac Wolności 9, tel. 25-77

Po długoletniej praktyce w stołecznych miastach Europy

osiedliłem się

w Katowicach, Rynek 1

róg ul. 3-go Maja.

Przyjmuje od 9—12 i od 2—6 w niedzielę i święta od 11—12.

WŁ. PODLASZEWSKI

Dentysta

Dziękuję

Szan. mojej klienteli z grona czytelników gazet „Katolikowych". w których już od lat czterech z wynikiem bardzo zadowalającym się ogłaszam, za udzielone mi łaskawie zaufanie i poparcie i polecam się nadal łaskawej pamięci

Aleksy Waldberg

zegarmistrz.

Fachowiec od roku 1900.

RYBNIK, ul. Łony 9 w domu p. Solorza.

Nowość w materałach wiosennych

damskich i męskich, czysto wełniane oraz kamgarny w najlepszych gatunkach po cenach bardzo niskich. — Solidna obsługa.

Skład sukna

Rudolfa Bistmanna

Bielsko, ul. 3-go Maja 4.

Ubrania

z materjałów własnych i powierzonych wykonuje według najnowszej mody

Wojciech Samarzewski, mistrz krawiecki,

Król. Huta, ul. Wolności 76, parter.

Krój i robota pierwszorzędna. Ceny przystępne. Ubrania z powierzonego sukna od 60,— zł. — Na życzenie przychodzę z próbkami do domu.

Paniom i Panom

urzędniczkom-kom, zajętym porą dniową udzielamy wieczorami fachowej nauki polsk. lub niem. w: **stenografji,** Gabelsb.-Polińsk. lub Stolce-Szrei'a **korespondencji handl. — księgowości** pojed. podwójn. wg. najlepszej metody — **pisania na maszynach** różn. syst. metod. 10-palcową, oraz języków **polskiego, niemieckiego lub esperanto. Opłata b. dogodna,** zniżona lub wg. umowy. **Zgłoszenia tylko od 18—19,30 w Katowicach** ul. Jagiellońska 21, III lewo.

Chorzy!

Leczę wszelkie choroby, przedewszystkiem chroniczne, cierpienia na raka i weneryczne. Uprasza się przynieść mocz poranny Leczenie naturalne.

J. Sedlaczek

Katowice, ulica Piastowska nr. 1.

Godz. przyjęć: od godziny 9—12 i 4—6 w niedzielę od godz. 9—11.

Praca! Dla wszystkich!

WIEDZA!

„Kieszonkowa Encyklopedja Popularna" oto dzieło, które na 2000 stronach druku petitem obejmie całokształt wszystkich wiadomości i informacji z życia codziennego — bogaty i poważny materjał naukowy — który zastąpi cały szereg dzieł naukowych i odpowie każdemu na wszelkie pytania natury naukowej, literackiej, społecznej, politycznej i gospodarczej.

Wskaże każdemu drogę do celu! Kupić powinien i może każdy! Cena niska — na spłaty! Żądajcie prospektów: „Kieszonkowa Encyklopedja" Kraków, Józefitów 10. (Poszukujemy zastępców).

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Katowicach ogłasza niniejszem

przetarg publiczny

na wydzierżawienie bufetu kol. na stacji w Brzezinach Śl. z terminem objęcia 1 maja 1932 r.

Termin składania ofert upływa z dniem 5-go kwietnia 1932 r. o godz. 12-ej. Tego samego dnia o godz. 13-ej nastąpi otwarcie ofert.

Szczegółowe warunki przetargu publicznego ogłoszono w Monitorze Polskim numer 54 z dnia 7 marca 1932 r.

Bliższych informacyj udziela się w Dziale Ogólnym Wydziału Osobowego w gmachu Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Katowicach codziennie w godzinnach od 12 do 13-ej.

Oferty nieodpowiadające warunkom przetargu nie będą rozpatrywane.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych Katowice.

Ładujcie Wasze akumulatory sami

w domu tanio i bezpiecznie prostownikiem **Minivat-Stella** i elektryfikujcie Wasze odbiorniki akumulatorowe elektr. anodą **„Stella"** a będziecie mieli zawsze pewną, czystą i silną audycję. Koszty amortyzują się szybko. Cenniki wysyła po nadesłaniu w liście 50 gr znaczkami. Hurtownia **Radjo-Debjessem, Katowice, ul. Piłsudskiego 27.**

Nie jak w Bytoniu

u mnie taniej kupujesz aparaty radjowe jak: Seibt, Nora, Saba, Mende, Humophon, Telefunken itd. — Na życzenia zademonstruję każdy aparat w mieszkaniu Szan. Klijenteli bez przymusu kupna. Rzetelna obsługa. Niskie ceny. Dobre warunki spłaty

Baranski

tel. 1597 **Chorzów, Kościelna 37** tel. 1597

Miód

pod gwarancją prawdziwy pszczelny od najlepszych pasiek, wysyłam natychmiast ku zupełnemu zadowoleniu: 3 kg. 8,75 zł., 5 kg. 12,90 zł., 10 kg. 21.— zł., 20 kg. 38.— zł., koleją 30 kg. 50.— zł., 60 kg. 90.— zł. wraz z blaszanką franko, za pobraniem Firma Frida Rosenbaum Podwołoczyska nr. 29 Małopolska.

Różne

Restauracja z mieszkaniem natychmiast do oddania w Białej obok Bielska przy fabrykach i boisku. Potrzebna gotówka 4 000 zł. Zgłoszenia K. Przedstawicielstwo „Gwiazdki Śląskiej Bielsko, Plac Bolława Chrobrego 5.

1000 zł. Serdeczne podziękowanie składamy Spółdzielni „Samopomoc" w Żorach za udzielenie nam pomocy finansowej zł. 1000 na zawarcie związku małżeńskiego. Engelbert Jeżka Głożyny, Piotr Małyszka Wyry. Marja Szymura Bełk.

Czytajcie nasza gazete

1000 zł. udzieli Spółdzielnia „Samopomoc" w Żorach, na pokrycie kosztów pogrzebow., na zawarcie związków małżeńskich i na urządzenie uczty w czasie narodzin dziecka, prócz tego udzieli się kredytów krótko lub długoterminowych.

Naprawa maszyn biurowych, maszyn do szycia, gramofonów i rowerów, uskutecznia szybko i starannie **L. Gruszka,** Bielsko, plac Wyzwolenia 8, tel. 1975.

Wolne posady

Kilku akwizytorów lub inkasentów dla przedsiębiorstwa budowl. z małą kaucją lub ubezpieczeniem od zaraz przyjmiemy Firma Pe. Ka. De. Katowice, Plac Wolności 9, tel. 25-77.

Poważna firma poszukuje inteligentnych panów i pań celem odwiedzania prywatnych klijentów, Zarobek zł. 500 zapewniony. Zgł. Żory G. Śl. skrytka pocztowa 15.

Zajęcie, praca, zarobek dla wszystkich. Bezrobotni, inteligenci, panie, panowie, piszcie zaraz: „Kieszonkowa Encyklopedja Popularna" Kraków, Józefitów 10.

Agenci potrzebni do sprzedaży wprost konsument. artykuł. pierwszej potrzeby — na Katowice i okolicę, przeszło 40 wzorów kaucja wymaga. „Wiktorja", Katowice, Moniuszki 3.

Poszukiwana uczciwa panna bufetowa, Katowice, Dworcowa 11, restauracja.

Sprzedawaczka wędliniarni i kiełbas, młoda, dobra, może się zgłosić od godz. 18—20: Katowice, Dąbrowskiego 2, m. 10.

Zarząd lasu Kotowa-Wola, poczta Zbydniów przyjmuje uczni - praktykantów do leśnictwa i łowiectwa. Uczeń płaci za stołowanie się. Przy zgłosz. załączyć 70 gr. w znaczk. pocztowych na odpowiedź.

2 panie inteligentne wymowne do poważnej akwizycji potrzeb. Zgłosić się osobiście ze świadectwami dotychczasowej pracy: Sienkiewicza 21, m. 4. I piętro od 6—8 wiecz.

Sprzedaże

Sprzedam od zaraz dom murowany, z jedną morgą placu budowlanego. Cena według umowy. Zgłosz. przyjmuje Jerzy Janasik. Kostuchna.

Auto Austro - Daimler 35 HP. budowa mocna z roku 1923 nadaje się dla Straży pożarnej, za 2 000 złotych sprzedam. Przedstawic. „Gwiazdki Śląskiej" Bielsko, pl. Bol. Chrobrego 5.

Nowy dom w Nakle Śl. korzystnie sprzedam. Wiadomości Ryszard Domagała. Nakło.

Nasiona, drzewka owocowe, róże poleca Fr. Gartmann, Poznań, W. Garbary 21. Ilustr. cennik na żądanie.

Matrymonjalne

Kawaler lat 30 katol. rzemieślnik, pozna pannę lub wdowę do lat 30 posiadającą realność lub gotówkę na założenie interesu. Poważne z fotografją: B. Przedstawicielstwo „Gwiazdki Śląskiej", Bielsko, plac Bol. Chrobrego 5.

Kupując wyroby krajowe dasz zatrudnienie bezrobotnym.